

Aksel Hatland

EISS Norge 30 år

Innledning jubileumsmøte 31.05.18

Takk for invitasjonen – og gratulerer med jubileet.

Egentlig er det et dobbelt jubileum. Den internasjonale organisasjonen European Institute of Social Security er 50 år i år. Det var altså ikke alle som drev med studentopprør i 1968. Noen stiftet også organisasjoner med mer fredelige drøftinger om hvordan Europa skulle formes. La meg fortelle litt om denne organisasjonen.

Den som tok initiativet til EISS, var den nederlandske politikeren, og senere professoren ved universitetet i Leiden, Gerard Veldkamp. Han var en av lederne i det kristelig demokratiske partiet i Nederland i 1960-årene, og var blant annet finansminister og sosialminister. Et aktuelt politisk spørsmål i hans tid, da EEC var nystartet, var harmonisering av sosiale rettigheter mellom medlemslandene. Særlig var det mye strid om dette mellom Fankrike og Tyskland. Veldkamp var engasjert i dette, og etter at han hadde hatt et møte med den italienske EU-kommisjonæren Lionello Levi-Sandri og den franske generaldirektøren for sosiale saker i EEC Jacques Jean Ribas, kontaktet han professor Roger Dillemans og den unge forskeren Jef van Langendonck ved det juridiske fakultetet ved Universitetet i Leuven. Dette var antakelig det eneste miljøet i Europa som drev komparative studier av trygdesystemene i Europa. På dette grunnlaget ble instituttet startet. For å bygge opp et nettverk i Europa, ble det også stiftet foreninger i andre europeiske land.

Veldkamp var med i ledelsen av instituttet den første tiden. Jeg tror han var president. Han var kjent som en meget viljesterk og stridbar mann både i politikken og i organisasjonen. Jef sa en gang om ham at «he calls himself a Christian Democrat, but I find him neither very christian nor very democratic.»

Van Langendonck innledet tradisjonen med at det er professorer i trygderett ved Universitetet i Leuven som er generalsekretærer for organisasjonen og styrer sekretariatet. Han ble etterfulgt av Danny Pieters, for øvrig også en kjent politiker som en periode var president for senatet i Belgia, og Poul Schoukens,

som nå er generalsekretær. Alle framstående eksperter på europeisk velferdsrett, og meget språkmektige.

Det var etter at Jef van Langendonck traff Asbjørn Kjørstad, ganske sikkert på en forskerkonferanse, den norske seksjonen ble stiftet. Asbjørn deltok aktivt i å trekke folk fra forskning og forvaltning inn i organisasjonen, og han var en aktiv deltaker på mange internasjonale møter i EISS.

Organisasjonens kanskje viktigste aktiviteter er de internasjonale konferansene som er blitt holdt i forskjellige land i Europa, og som har brakt mange av oss til steder vi aldri ellers ville komme.

Norge har her ytt store bidrag og har arrangert tre slike konferanser: Lillehammer (1994), Bergen (2001) og Oslo (2016).